Gymnázium BRNO-BYSTRC,
příspěvková organizace,
Vejrostova 2, 635 00 Brno

PREVENTIVNÍ PROGRAM NA ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

Zpracovala: **Mgr. Lenka Pavlíčková**
Realizátor: **pedagogický sbor Gymnázia Brno-Bystrc**
Termín realizace: **2026/2027**

Obsah

Obsah 2
Úvod 3
Charakteristika školy 4
Cíle programu 4
Potřebnost projektu 5
Analýza současného stavu 6
Personální zajištění prevence – školní poradenské pracoviště 6
Stav žáků ve vztahu k rizikovým jevům chování 8
Spolupráce s ostatními organizacemi 9
Cílové skupiny 9
Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny 9
Vyhodnocení PP 10
Cíle na příští školní rok 11
Harmonogram programu a akcí 11
Výchovné činnosti v oblasti primární prevence 13
Závěr 17

Úvod

Při zpracování preventivního programu pro školní rok 2026/2027 vycházím z evaluace preventivního programu minulého školního roku 2025/2026. Preventivní program školy je součástí výchovně vzdělávacího procesu žáků po celou dobu povinné i nepovinné školní docházky. Snažila jsem se při vypracování také dbát na aktuální rizikové jevy, které se na naší škole vyskytují.

Charakteristika školy

Gymnázium Brno-Bystrc, příspěvková organizace, Vejrostova 1143/2, je státní školou, příspěvkovou organizací, zřízenou Jihomoravským krajem s postavením právnických osob se všemi právy a závazky z toho vyplývajícími. Škola se řídí Zřizovací listinou, zákonem o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) č. 561/20014 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obecně platnými právními předpisy pro příspěvkové organizace, zásadami vztahů orgánů Jihomoravského kraje k řízení příspěvkových organizací a organizačně-řídícími pokyny Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru školství.
Ve školním roce 2026/2027 studuje na gymnáziu 754 žáků, vyučuje 70 učitelů a pracuje školní psycholožka.

Vzdělávací programy:

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání – Osmileté studium, zaměření na klasické jazyky.

Čtyřleté studium se zaměřením na anglický jazyk.

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání – šestileté studium se zaměřením na anglický jazyk.

Školní vzdělávací program Dvojjazyčné gymnázium – šestileté studium.

Cíle programu

- dlouhodobým a účinným preventivním působením na žáky předem předcházet vzniku sociálně patologických jevů;
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k dodržování správné životosprávy, pozitivnímu sociálnímu chování, k vytváření správných životních postojů a ke schopnosti čelit negativním jevům, seznámit je s technikami zvládání stresu;

- vytvářet ve škole otevřené a kamarádské vztahy;
- vytvářet otevřené partnerství s rodiči a veřejností;
- udržovat pozitivní klima školy na úrovni sociální, emocionální a pracovní;
- zmapovat potřeby v oblasti primární prevence;
- nadále zařazovat aktivity na posilování soudržnosti třídního kolektivu, zvládání agresivity a prevenci vandalismu;
- začlenit žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním mezi ostatní žáky;
- doporučovat žákům spolupráci s místními organizacemi, podílet se na ní, sledovat jejich zapojení;
- pravidelně pořádat třídnické hodiny;
- nabídnout žákům široké spektrum pravidelných zájmových školních i mimoškolních aktivity;
- psychické i fyzické otužování (posilování sebevědomí, překonávání překážek, nácvik odmítacích schopností žáků);
- navést žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit správný, respektive kvalitní hodnotový žebříček (dokázali rozlišit dobré a špatné);
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově, k předcházení vzniku sociálně patologických jevů, wellbeingu pro žáky i učitele;
- zvyšovat příznivé klima ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, adaptačního programu, sportovního a lyžařského výcvikového kurzu apod.;
- účast v literárních, naukových, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích.

Potřebnost projektu

Již několik let dochází ve společnosti stále častěji k projevům rizikového chování. V dnešní době to už není jen nebezpečí drog a ostatních návykových látek, ale s rychlým životním tempem dochází k absenci dobrých mezilidských vztahů a ze společnosti se vytrácejí určité hodnoty nutné pro zdravý vývoj jedince.

Negativně v dnešní době ovlivňuje chování dětí a jejich jednání značná nabídka nevhodných televizních pořadů, ještě širší možnosti nabízí internet.

Chování, které děti vidí v televizi či na internetu, se snaží napodobovat, ale často si důsledky svého počínání neuvědomují.

Protože přibývá žáků s agresivním způsobem chování, zaměřujeme se hlavně v hodinách ZSV a TV na posílení vzájemných vztahů, respektování druhého, na hledání místa v kolektivu, na vzájemnou pomoc.

Analýza současného stavu

Primární prevenci provádíme na škole již několik let. Vyučující sledují žáky během vyučování i o přestávkách, všímají si jejich vzájemné interakce i změn v jejich chování. Pokud zaregistrují negativní projevy či změny v chování, předají tuto informaci třídnímu učiteli, který ji vyhodnotí a následně řeší sám, s rodiči, s metodikem prevence, školní psycholožkou, případně s vedením školy.

Klima školy je na dobré úrovni. Žáci se účastní řady mezinárodních projektů a velmi dobře se umisťují v řadě vědomostních i sportovních soutěží. Prostředí školy je pěkné. Rodiče využívají možnosti návštěvy školy v rámci dnů otevřených dveří, konzultačních hodin a třídních schůzek. Vztahy mezi rodiči a vyučujícími i mezi žáky a vyučujícími jsou také na dobré úrovni.

Někteří rodiče nepřikládají prevenci nežádoucích jevů velkou váhu a přijdou se poradit, až se vyskytne závažný problém. Ale i tak lze konstatovat, že nás kontaktuje stále větší procento rodičů hned po nástupu svého dítěte k nám na gymnázium. Nadále v letošním školním roce naše ŠPP plně využívá služeb školního psychologa, takže jsme schopni poskytovat komplexnější pomoc žákům, rodičům i učitelům.

Personální zajištění prevence – školní poradenské pracoviště

Výchovná a kariérová poradkyně
Výchovná poradkyně
Metodička prevence
Školní psycholožka

Všichni výše uvedení pracovníci školního poradenského pracoviště se podílejí na poskytování poradenských služeb dle rozsahu daného vyhláškou 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, dále organizačním řádem a ročním plánem ŠPP.
Poradenské služby jsou poskytovány na základě generálního souhlasu s poskytováním poradenských služeb. Případná další dlouhodobá a individuální péče probíhá na základě speciálního souhlasu.

Výchovná a kariérová poradkyně PhDr. Jarmila Červenáková
Výchovná poradkyně Mgr. Monika Hodinková

Výchovná poradkyně, výchovná a kariérová poradkyně společně s metodikem prevence koordinují aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřují se na žáky, kteří jsou v ohrožení ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovné poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálech o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Výchovný poradce navrhuje možná opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linka bezpečí apod.). Jedná se sociálním odborem, konzultuje problémy s odbornými pracovišti.

Metodik prevence Mgr. Lenka Pavlíčková

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program a podílí se na jeho realizaci, komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence, koordinuje předávání informací o problematice rizikových jevů chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy a hodnotí realizaci minimálního preventivního programu.

Školní psycholožka Mgr. Anna Koňaříková

Školní psycholožka pracuje se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky, zjišťuje sociální klima ve třídě a pomáhá žákům při adaptaci do nového prostředí. Pečuje o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně (pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory, vedení, vyhodnocení). Pečuje o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení). Další činností školní psycholožky je individuální případová práce se žáky v osobních problémech – problémy s adaptací, neshody se spolužáky (konzultace, vedení). Další náplní práce je krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce, prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení apod.) a kariérové poradenství u žáků.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitelky a učitelé jsou v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

Ředitel školy

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování žáků, sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Stav žáků ve vztahu k rizikovým jevům chování

Ke zjištění aktuálního stavu rizikového chování žáků ve škole jsou využívána sociometrická šetření (dotazníkové metody), práce metodika prevence a práce třídních učitelů.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Škola spolupracuje s těmito organizacemi: PČR, KONSENT – prevence sexuálního násilí, Legato Lužánky – podpora zdravých vztahů, Podané ruce – centrum prevence, PPP Sládkova – poradenské centrum v Brně, Etické dílny, MPEdu, E-bezpečí – bezpečnost dětí v on-line prostředí, Spondea – nabízí okamžitou pomoc a podporu dětem, dospívajícím i dospělým, kteří se dostali do těžké životní situace (traumatická událost, vztahové a školní krize, sebepoškozování, domácí násilí, stalking). Škola bude podporovat i jiné organizace, které se zabývají mimoškolní činností žáků, a spolupracovat s nimi. Po dohodě poskytne prostory těmto organizacím pro práci s žáky. Bude propagovat jejich činnost a informovat žáky o akcích.

Cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny žáky školy, ovšem se zvláštním přihlédnutím k žákům se zdravotním postižením, ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, žákům s horším prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování. Stejná pozornost je věnována i žákům nadaným.

U vyučujících je další vzdělávání zaměřeno na celý tým, s přihlédnutím k začínajícím vyučujícím a vyučujícím bez odborné kvalifikace. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště – výchovná poradkyně, metodička prevence, školní psycholožka. Vyučující budou pokaždé seznamováni se změnami zákonů či jejich úpravami na poradách nebo pomocí e-mailu vždy po schůzce metodiků, která se koná 2x ročně. Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče.

Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny

Aktivity pro žáky

- adaptační kurz GO!;
- zahraniční výjezdy;
- příprava a realizace vánočního programu;

- zimní a letní sportovní kurzy;
- besedy s PČR;
- školní ples;
- Den země;
- sportovní soutěže;
- sportovní den žáků nižšího gymnázia;
- sportovní den žáků vyššího gymnázia;
- divadelní, kulturní a filmová představení;
- projektové vyučování;
- činnost v zájmových kroužcích.

Aktivity pro rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s PP v rámci třídních schůzek;
- nabídka pomoci školní metodičky prevence, školní psycholožky, výchovné poradkyně;
- nabídka propagačních materiálů;
- divadelní představení – Týden španělské kultury.

Metody a formy práce

- pohybové aktivity;
- prožitkové učení;
- společná kresba;
- projektová výuka;
- formy samostatné práce;
- párová a skupinová práce ve třídě.

Vyhodnocení PP

Prevenci rizikového chování byla věnována pozornost převážně v ZSV, biologii, chemii, výtvarné a tělesné výchově, zeměpisu a v cizích jazycích. Probírala se především tato témata: vztahy ve třídě, šikana, chování za mimořádných událostí, první pomoc, rasismus, drogy, krádeže, vandalismus, xenofobie, ochrana zdraví, chování k postiženým lidem, AIDS, zdravý životní styl, počítačové hry, gamblerství.

Plnění PP je jako vždy zhodnoceno v závěrečné zprávě ŠPP daného školního roku, jejíž je nedílnou součástí.

Cíle na příští školní rok

- pokračovat ve výchově ke zdravému životnímu stylu;
- podporovat volnočasové aktivity;
- rozvíjet přátelské mezilidské vztahy;
- prohloubit a zkvalitnit spolupráci s rodiči;
- více se zaměřit na ochranu majetku školy a životního prostředí;
- umět studenty vyslechnout a dát jim prostor pro vyjádření jejich názorů;
- upozorňovat na nebezpečí a následky šikany, kyberšikany, závislosti na PC;
- prevence školní neúspěšnosti a její operativní řešení;
- získat dobrovolné dárce krve;
- wellbeing pro žáky i zaměstnance školy

Harmonogram programu a akcí

Aktivity organizované pro studenty v rámci preventivního programu na školní rok 2026/2027 Gymnáziem Brno-Bystrc ve spolupráci s dalšími organizacemi:

měsíc	ročník	program
září	1A8, 1A6, 1Š6	Adaptační kurz GO!; Preventivní program - klima třídy
	1A4, 1E4	Adaptační kurz GO!; Preventivní program - klima třídy
	2E4, 4A6, 2A4, 5A8, 5Š6	Výjezdní pobyt Velká Británie
	5A6	Prevence: První pomoc pomocí virtuální reality
	vybraní žáci	Den s handicapovanými

říjen	1A8, 2A8	MpEducation
	2A4, 2E4	Prevence: Petr Málek (Tělo, mysl, disciplína)
	1A6, 1Š6	Etické dílny
	4A8	Beseda o autismu
	1A8, 1A6, 1Š6, 1A4, 1E4	Efektivní učení
	2A8, 3A8	Přespání ve škole: Halloween
	5A6	Prevence: kurz první pomoci
listopad	1Š6	Perný den (třídní klima, Legato Kohoutovice)
	1A8, 3A8	Etické dílny
	1E4, 1A4, 1A6, 3A8	Vídeň: město tradic
	2Š6	Prevence: Moje tělo je moje
	4A4, 6Š6	Exkurze Praha
	4A8, 3A8	Mexické dušičky
	Vybraní žáci	Den válečných veteránů – charitativní akce
	Vybraní žáci	Den s handicapovanými
prosinec	1A6, 1Š6, 1A8,2A6	Tradice adventu a Vánoc - kreativní dílny
	vybraní žáci	Pomáháme pečením
	všichni žáci gymnázia	Vánoční projekty
leden	3A6, 3Š6	ZVKI Velká Rača
	4A8, 6A8	Holocaust, Terezín
únor	1Š6	Etika internetu (Legato Kohoutovice)

	zapojení žáci a pedagogové	Týden wellbeingu
	1A4, 1E4, 5A8	ZVK II Itálie
	akce žáky a veřejnost	Maturitní ples
březen	1A6	Jeden svět na školách
duben	6A8, 7A8	Projekt partnerská škola – Rakousko
	vybraní žáci	Velada
květen	3. ročníky VG	LVK I Veselý nad Lužnicí
	3. ročníky VG	LVK Vltava
	1A8	Antický den tercie pro primu
	vybraní žáci	Český den proti rakovině
červen	150 žáků školy	Školní běh 2026
	VG/NG	Sportovní dny GYBY
	Vybraní žáci	DOFE expedice – bronz

Výchovné činnosti v oblasti primární prevence

Rizikové chování žáků je také podchyceno v různých odborných předmětech ve výuce, kde učitelé doplňují a besedují v průběhu celého školního roku v dostatečné míře a potřebě:

Biologie	**TV**
- nervová soustava	- sportovní soutěže
- hormonální regulace	- relaxace
- rozmnožování a vývoj jedince	- pravidelné cvičení
- soustava dýchací	- hygiena při cvičení
- péče o zdraví	- zdravá výživa
- dědičné choroby	**ZSV**
- prevence onemocnění	- xenofobie
- prevence pohlavních chorob	- drogy mezi spolužáky
- bezpečný sex	- gamblerství
- antikoncepce	- mentální anorexie, bulimie
- plánované rodičovství	- princip fungující rodiny, rozvod
- péče o životní prostředí	- problémové situace
- zdravý životní styl	**Výtvarná výchova**
Chemie	- závislost a já
- zásady bezpečnosti při práci	- barevná setkání – předsudky
- první pomoc	- přátelství a šikana
- vliv karcinogenů	**Zeměpis**
- ochrana životního prostředí	- oblasti pěstování narkotik
- zásady osobní hygieny	- pěstování nezávadných plodin
- nebezpečí alkoholismu, kouření	- životní prostředí
- návykové látky	**Informační technologie**
	- základní rizika médií a sociálních
Cizí jazyky	- manipulace s fakty a zneužitelnost
- rodina, škola, volný čas, vztahy	
- životní prostředí	
- drogy, závislosti, zdraví	

V letošním školním roce je náš PP zaměřen opět především na primární prevenci, která spočívá v podávání informací o škodlivosti kouření, požívání

alkoholu a dalších návykových látek; v sledování výskytu těchto látek ve škole a školním zařízení a následných opatřeních z toho plynoucích. Práce školního metodika prevence je zaměřena na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální vývoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností a harmonizaci vztahů s rodiči a vrstevníky. Je založena na podpoře vlastní aktivity žáků, na pestrosti forem preventivní práce s žáky a spolupráci se zákonnými zástupci žáků. V letošním roce se chceme více zaměřit na prevenci studijní neúspěšnosti žáků nižšího gymnázia.

V rámci PP připravujeme projekty, přednášky, besedy i různé aktivity, které pomáhají tyto problémy řešit. Spolupracujeme s řadou odborných i výchovných organizací. Při výběru těchto aktivit rozhodují konkrétní problémy na škole či v dané třídě, ale díky rozšíření ŠPP o školního psychologa se můžeme více věnovat studentům individuálně.

Preferujeme takové programy, které řeší danou situaci ve škole a které jsou mezi studenty oblíbené: mezilidské vztahy, návykové látky, prevence kriminality; mezi velmi oblíbené patří třídenní výjezdové adaptační pobyty GO! a pravidelné pořádání zahraničních zájezdů i účast v různých mezinárodních projektech. Pravidelně pořádáme besedy na téma projevy diskriminace, nepřátelství a násilí mezi žáky. Pro letošní školní rok plánujeme pokračovat ve spolupráci s PČR, oddělením prevence JMK. Studenti se také zapojují do jednorázových aktivit např. Srdíčkový den, Kytičkový den – Český den proti rakovině a jiné. Pro svoje zájmy mohou žáci využít i kroužky, které škola nabízí.

Na plnění PP se podílí metodik prevence, vedení školy, pedagogický sbor, výchovná poradkyně, školní psycholožka, rada školy, studentský parlament a také rodiče žáků. Do plnění programu se úspěšně zapojují i studenti: vydávají svůj časopis, organizují různé soutěže i besedy, hrají divadelní představení, pořádají koncert Studenti hrají studentům. Na škole i tento školní rok funguje Školní parlament.

Náš PP je možné v průběhu školního roku doplnit o další aktivity dle potřeby a zájmu.

Závěr

Dosavadní zkušenosti s minimálním preventivním programem, ale zejména pozitivní odezva žáků na tento program ukazují, že nabízené aktivity jsou vesměs voleny vhodně a že skýtají dostatečně široký záběr v různorodých oblastech. Program se postupně stává nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu naší školy a pomáhá tak vytvářet příznivé prostředí pro všechny, kteří ve škole, ať už v jakékoliv roli, pracují.

Brno 3. 9. 2026

Mgr. Petr Šurek
ředitel školy